

Štátny pedagogický ústav, Pluhová 8, 830 00 Bratislava

**CIEĽOVÉ POŽIADAVKY NA VEDOMOSTI A ZRUČNOSTI
MATURANTOV Z ESTETIKY**

Bratislava 2008

1. CIEĽ MATURITNEJ SKÚŠKY

Estetika ako voliteľný maturitný predmet v prvom rade kultivuje estetické vnímanie a estetické hodnotenie. Je úzko spätá s dejinami umenia a kultúry, ktoré sú dedičstvom vzdelaného človeka, no dôraz kladie na tvorivé spracovanie týchto podnetov. Predmet sa prioritne nezameriava na faktografiu a zvládnutie odborných názorov na umenie. Usiluje o **živú estetiku**, schopnosť vnímať a individuálne hodnotiť podnety z oblasti umenia, no aj z oblasti mimoumeleckého estetického, ktoré je spravidla inšpiráciou umeleckých diel. Estetika vedie žiaka k erudovanému vlastnému názoru na javy, s ktorými prichádza do kontaktu v oblasti súčasného života i v oblasti kultúrnej histórie ľudstva.

Cieľom internej časti maturitnej skúšky je preveriť prehľad žiaka v problematike umenia a kultúry, v teoretických otázkach estetiky a tiež v tvorivosti spracovania týchto podnetov, ktoré sú obsiahnuté v učebných osnovách.

2. CIEĽOVÉ POŽIADAVKY NA VEDOMOSTI A ZRUČNOSTI

Obsah, rozsah a hĺbku častí maturitnej skúšky určujú cieľové požiadavky na vedomosti a zručnosti maturantov z predmetu estetika, ktoré sa opierajú o platné učebné osnovy, a ktoré možno rozdeliť do **13 tematických celkov učiva**:

- **Kultúra predhistorického obdobia**
- **Staroveké kultúry**
- **Antická kultúra a umenie**
- **Stredoveká kultúra a umenie**
- **Renesancia - novoveké umenie**
- **Barok, rokoko**
- **Klasicizmus**
- **Umenie 19. storočia**
- **Umenie 20. storočia**
- **Fotografia a film**
- **Mimoumelecké estetické**
- **Ľudová kultúra**
- **Základné estetické pojmy a osobnosti**

Vzhľadom na skutočnosť, že žiaci využívajú maturitu nielen z estetiky, ale aj z dejín umenia súčasne, tematické celky a následne maturitné otázky sú odlišné. Estetika sa prikláňa k členeniu kultúry a umenia podľa jednotlivých druhov umenia. Z toho sa odvodzujú aj maturitné otázky a zároveň sa rešpektuje časovo-tematický plán povinnej neklasifikovanej estetickej výchovy v prvom ročníku, kde sa preberá umenie a kultúra aj z hľadiska reči umenia jednotlivých druhov. To znamená **12 alternatívnych tematických celkov učiva**:

- **Teoretické otázky estetiky a estetickej výchovy**
- **Úžitkové umenie**
- **Architektúra**
- **Sochárstvo**
- **Maliarstvo**
- **Hudba**
- **Fotografia**
- **Film**

- . **Divadlo**
- . **Balet a tanec**
- . **Zábavné žánre**
- . **Ľudové umenie**

V každom tematickom celku je špecifikovaný obsah požiadaviek na vedomosti a zručnosti žiaka. Obsah stanovuje vedomosti základného učiva z celého štúdia , preto je prirodzenou súčasťou odpovede žiaka prepájať jednotlivé tematické celky, teda očakáva sa syntetický charakter jeho odpovede.

Požiadavky na vedomosti a zručnosti žiakov nie sú zamerané na kontrolu žiackych vedomostí, sú základom pre zadanie úloh maturitnej skúšky. Konkrétne vymedzujú, ktoré vedomosti a zručnosti má žiak preukázať, ale tento systém je flexibilný a otvorený pre tvorivosť a súčasnú praktickú aplikáciu poznatkov. Treba predpokladať rôzne zmeny, ktoré budú vyplývať z úprav učebného plánu, napr. v súvislosti s programom Milénium.

2.1 Teoretické otázky estetiky a estetickej výchovy

Obsah

Estetika a estetická výchova, významné osobnosti v dejinách, základné teoretické pojmy, vzťah estetiky k príbuzným vedným odborom.

Požiadavky na vedomosti a zručnosti

- . Objasniť pojem aisthetikos - vnímanie, vnímaním, oblasti estetického vnímania - mimoumelecké estetično (príroda, ľudská činnosť), umelecké estetično (vývin umenia a kultúry). .

Charakterizovať zakladateľov estetiky ako Baumgarten, Rosenkranz, Kant. . Charakterizovať osobnosti svetovej estetiky ako Platón, Aristoteles, Tomáš Akvinský, Boileau,

Diderot, Shaftesbury, Schiller, Hegel, Rousseau, Mukařovský. . Priblížiť osobnosti slovenskej estetiky ako Kuzmány, Štúr, Krčméry. . Ovládať dejiny estetiky - antika, stredovek, renesancia, barok, klasicizmus, romantizmus,

realizmus, rozdelenie estetiky na smery - prírodovedná, sociologická, psychologická, experimentálna..., 20. storočie - intuitivistická, fenomenologická, existencialistická, sémantická, pragmatická, štrukturalistická... . Ovládať estetické kategórie, normy, hodnoty, estetické city, ideály, estetický vkus, objekt,

subjekt, súd, vnem, krásno, kalokagatiu, katarziu, kánon, mimesis. . Ovládať zmysel predmetu - kultivácia vnímania, komunikácie, sebaujadrenia. . Nájsť súvislosti s príbuznými vednými odbormi - dejiny umenia, etika, psychológia, sociológia,

filozofia, náboženstvo, etnografia, exaktné vedy... globálnosť, syntetičnosť estetiky.

2.2 Úžitkové umenie

Obsah

Úžitková tvorba, aplikované umenie ako oblasť ľudskej činnosti a mimoumeleckého estetična, dejiny úžitkového umenia, umelecké remeslá, design, kultúra odievania, móda, kultúra osobnosti, estetický vzťah k okoliu.

Požiadavky na vedomosti a zručnosti

- . Ovládať charakteristiku úžitkového umenia - delenie podľa materiálu, podľa výrobkov. . Ovládať dejiny úžitkového umenia - synkretizmus umeleckej a remeselnej tvorby, pamiatky praveku, staroveku, antiky, stredoveku, renesancie, baroka, rokoka, klasicizmu.

- Charakterizovať priemyselnú revolúciu a hnutie Arts and Crafts, počiatky továrenskej výroby úžitkových predmetov.
- Opísať secesiu ako synkretizmus výtvarných umení a úžitkovej tvorby.
- Charakterizovať design ako interdisciplinárny odbor 20. storočia.
- Poznať snaženie školy Bauhaus o totálne umenie.
- Charakterizovať súčasný design a umelecké remeslá.
- Preukázať poznatky o kultúre osobnosti a etike všedného dňa.
- Charakterizovať kultúru odievania, módu a vkus.
- Vysvetliť tému človek a estetizácia životného prostredia v súvislosti s kultúrou bývania.

2.3 Architektúra

Obsah

Architektúra - palácová, sakrálna, profánna, prehľad dejín architektúry, charakteristické architektonické prvky slohov a smerov, osobnosti architektúry, významné stavby.

Požiadavky na vedomosti a zručnosti

- Charakterizovať pravekú architektúru a architektúru súčasných prírodných kmeňov, význam animizmu a astrálneho kultu.
- Poznať druhy megalitickej architektúry - menhir, licháv, dolmen, kromlech.
- Charakterizovať rozdiely v estetike pravekej a starovekej architektúry podľa opracovania a tvaru stavebných prvkov.
- Uviesť najdôležitejšie staroveké kultúry a ich pamiatky mestskej, palácovej a pohrebnej architektúry.
- Charakterizovať vývin gréckej antickej architektúry a jej slohov.
- Opísať najdôležitejšie pamiatky gréckej antickej architektúry.
- Vysvetliť charakter rímskej kompozitnej architektúry.
- Opísať najdôležitejšie architektonické pamiatky antického Ríma.
- Charakterizovať ranokresťanskú architektúru, byzantské umenie a islam.
- Vysvetliť románsky sloh na príkladoch európskej a našej architektúry.
- Vysvetliť estetiku gotickej architektúry, ovládať najvýznamnejšie pamiatky v Európe a na Slovensku.
- Charakterizovať princípy renesančnej architektúry v porovnaní s gotikou.
- Opísať taliansku a zaalpskú renesančnú architektúru.
- Charakterizovať slovenskú renesančnú architektúru.
- Vysvetliť odlišnosti renesančnej a barokovej architektúry.
- Ovládať osobnosti barokovej architektúry a ich významné diela.
- Ovládať pamiatky barokovej architektúry na Slovensku.
- Charakterizovať architektúru rokoka.
- Charakterizovať architektúru klasicizmu.
- Opísať najvýznamnejšie stavby klasicizmu vo svete a u nás.
- Vysvetliť architektúru romantizmu ako začiatok historizmu a pseudoslohov.
- Vysvetliť význam stavieb Eiffela a Paxtona z hľadiska modernej architektúry.
- Charakterizovať secesnú architektúru a jej osobnosti ako Guimard, van de Velde, Horta, Gaudí.
- Opísať historizmus v slovenskej architektúre.
- Vysvetliť vplyv avantgárd na architektúru 20. storočia.
- Ovládať princípy architektúry Le Corbusiera a medzinárodného slohu.
- Ovládať princípy tvorby F. L. Wrighta a organickej architektúry.
- Charakterizovať bionickú architektúru.
- Opísať súčasné trendy architektúry.

- Ovládať najvýznamnejšie stavby slovenskej architektúry 20. storočia.

2.4 Sochárstvo

Obsah

Sochárstvo ako špecifický druh výtvarného umenia, prehľad dejín sochárstva, osobností a významných pamiatok.

Požiadavky na vedomosti a zručnosti

- Charakterizovať princípy pravekého sochárstva a sochárstva prírodných národov súčasnosti.
- Poznať funkciu starovekého sochárstva, kánon v plastike a reliéfe.
- Opísať vývin gréckeho antického sochárstva, estetické kánony a ideál kalokagatie.
- Poznať diela najvýznamnejších sochárov gréckej antiky.
- Charakterizovať sochárstvo antického Ríma.
- Vedieť porovnať antické sochárstvo so stredovekým.
- Opísať románske sochárstvo a porovnať ho s gotikou.
- Opísať stredoveké sochárstvo na Slovensku.
- Charakterizovať renesančné sochárstvo a jeho osobnosti ako Donatello, Michelangelo.
- Vedieť porovnať renesančné a barokové sochárstvo, charakterizovať diela Berniniho.
- Mať prehľad o európskom a slovenskom sochárstve baroka.
- Charakterizovať sochárstvo klasicizmu vo svete a u nás.
- Poznať sochárstvo 2. polovice 19. storočia a tvorbu Rodina.
- Popísať avantgardy v sochárstve.
- Charakterizovať osobnosti sochárstva v 20. storočí ako Moore, Giacometti, Calder.
- Ovládať najvýznamnejšie osobnosti slovenského sochárstva v 19. a 20. storočí.

2.5 Maliarstvo

Obsah

Maliarstvo a jeho špecifiká v oblasti výtvarného umenia, druhy maliarstva a maliarskych techník, prehľad dejín maliarstva a najvýznamnejších osobností.

Požiadavky na vedomosti a zručnosti

- Charakterizovať pravekú maľbu a vplyv animizmu na zobrazenie zvierat a ľudí.
- Vysvetliť estetiku starovekej maľby, jej kánonov a symboliky.
- Opísať typické črty gréckej a rímskej antickej maľby, ovládať dôležité pamiatky.
- Charakterizovať románsku stredovekú maľbu.
- Charakterizovať gotickú maľbu a opísať rozdiely voči románskej maľbe.
- Opísať slovenskú stredovekú maľbu.
- Ovládať periodizáciu trecenta, quattrocenta, cinquecenta v talianskej renesančnej maľbe - Giotto, Botticelli, Leonardo da Vinci, Raffael, Michelangelo, Giorgione, Tizian.
- Urobiť prehľad zaalpskej renesančnej maľby a grafiky.
- Charakterizovať barokovú prácu so svetlom v tvorbe Pozza, Caravaggia, Rembrandta, Rubensa, Tiepola, Velázquez.
- Charakterizovať barokové maliarstvo na Slovensku - Bogdan, Kupecký.
- Opísať tvorbu osobností klasicistickej maľby ako David, Ingres.
- Charakterizovať tvorbu Goyu.
- Charakterizovať romantizmus v maliarstve cez tvorbu Delacroixa.
- Poznať tvorbu Bencúra, Bohúňa, Klemensa, Angyala, Skuteckého, Medňanského.

- Vedieť porovnať tvorbu romantikov a realistov ako Courbet, Millet, Th. Rousseau, Corot, Repin.
- Charakterizovať 2. polovicu 19. storočia v maliarstve moderny - Manet.
- Opísať osobnosti impresionizmu a postimpresionizmu ako Monet, Van Gogh, Gauguin, Cézanne, Toulouse-Lautrec.
- Charakterizovať maliarstvo symbolizmu.
- Opísať estetiku secesnej maľby cez tvorbu Muchu.
- Charakterizovať avantgardy v maliarstve - fauvizmus, expresionizmus, kubizmus, futurizmus, dadaizmus, abstrakcia, surrealizmus.
- Vysvetliť tvorbu priekopníkov moderného maliarstva na Slovensku ako Benka, Fulla, Galanda, Sokol, Weiner-Král'.
- Charakterizovať Parížsku školu - Chagall, Modigliani, Soutine.
- Charakterizovať maľbu po roku 1945 - rozdelenie sveta na bloky.
- Opísať smery v maľbe západného bloku - nová figurácia, pop art, op art, kinetické umenie, nefiguratívna maľba a socialistický realizmus vo východnom bloku.
- Charakterizovať slovenské maliarstvo 60. rokov a v súčasnosti.

2.6 Hudba

Obsah

Hudba z hľadiska historických období, hudobných nástrojov, charakteristických hudobných foriem s prehľadom najvýznamnejších osobností svetovej a našej hudby.

Požiadavky na vedomosti a zručnosti

- Charakterizovať etnomuzikológiu a príbuzné vedecké disciplíny.
- Opísať hudbu praveku a súčasných prírodných národov.
- Charakterizovať tónovú a bubnovú reč.
- Mať predstavu o náboženskom a kultovom charaktere starovekej hudby.
- Charakterizovať hudbu a hudobné nástroje v Mezopotámii a v Egypte.
- Charakterizovať mýty o začiatkoch hudby v Grécku.
- Opísať delenie gréckej antickej hudby podľa boha Apolóna a Dionýza.
- Mať prehľad o gréckych múzach a ich vzťahu k hudbe.
- Mať predstavu o prednese gréckych eposov, lyriky a drámy.
- Opísať delenie lyriky na monodickú a chórckú.
- Opísať vzácnosť Seikilovej piesne.
- Vedieť charakterizovať rímsku hudbu.
- Charakterizovať počiatky stredovekej hudby a vplyvy predchádzajúcich kultúr.
- Vysvetliť princípy gregoriánskeho chorálu.
- Opísať počiatky svetskej stredovekej hudby.
- Charakterizovať gotický viachlas a rozvoj notácie, neumy.
- Charakterizovať rytiersku hudobnú kultúru v Európe.
- Opísať funkcie renesančnej hudby.
- Charakterizovať typické renesančné hudobné formy ako madrigal a chanson.
- Poznať najvýznamnejšie osobnosti renesančnej hudby ako Orlando di Laso a Palestrina.
- Charakterizovať slovenskú hudbu v období renesancie.
- Poznať členenie barokovej hudby.
- Poznať hudobné formy baroka ako concerto grosso, fúga, kantáta, oratórium, omša, opera.
- Poznať osobnosti hudobného baroka ako C. Monteverdi, J. S. Bach, G. F. Händel, A. Vivaldi.
- Charakterizovať barokové hudobné nástroje, najmä gitaru.
- Poznať hudobné pamiatky baroka na Slovensku, zborníky a autorov ako E. Pascha a P. Bajan.
- Popísať raný a vrcholný hudobný klasicizmus a predstaviteľov.

- Charakterizovať povahu hudobného života v období klasicizmu, obľúbené hudobné formy a druhy.
- Charakterizovať tvorbu Beethovena, Mozarta, Haydna, Hummela.
- Charakterizovať hudbu romantizmu z hľadiska individuálnej slobody umelca.
- Poznať nové hudobné druhy ako symfonická báseň, symfonická fantázia.
- Poznať osobnosti romantickej hudby ako Schubert, Schumann, Paganini, Chopin, Liszt, Berlioz.
- Poznať operu a balet romantizmu - Čajkovskij, Smetana, Dvořák, R. Strauss, Wagner, Verdi, Bizet.
- Poznať slovenskú hudbu 19. storočia a tvorbu J. Levoslava Bellu.
- Vysvetliť smerovanie hudby 20. storočia na impresionizme Debussyho, expresionizme Schonberga, neofolklorizme Stravinského, Janáčka, neoklasicizme Prokofjeva.
- Vedieť porovnať hudbu romantizmu a 20. storočia z hľadiska sónického.
- Vysvetliť elektronickú a experimentálnu hudbu 20. storočia.
- Poznať osobnosti slovenskej hudby 20. storočia.

2.7 Fotografia

Obsah

Fotografia ako nový druh umenia, žánre fotografie, dejiny fotografie, osobnosti.

Požiadavky na vedomosti a zručnosti

- Ovládať základné delenie fotografie na informatívnu a emotívnu, umeleckú.
- Poznať vzťah obsahu a formy vo fotografii.
- Poznať základné princípy fotografickej kompozície.
- Opísať tvorbu priekopníkov fotografie ako Niepce, Daguerre, Talbot, Nadar.
- Poznať význam tvorby Atgeta vo vzťahu k piktoralizmu.
- Popísať vplyv avantgárd na fotografiu ako ruský konštruktivizmus, abstrakcia, surrealizmus.
- Preukázať vedomosti z dejín fotografie - svetové osobnosti ako Alpert, Baltermanc, Seymour, Brassai, Cartier-Bresson, McCullin...
- Charakterizovať dejiny slovenskej fotografie a jej osobností.
- Opísať vzťah fotografie a filmu.

2.8 Film

Obsah

Film ako masmediálne umenie 20. storočia, druhy filmov, filmové výrazové prostriedky, filmová réžia, herectvo, kamera, periodizácia filmu a osobnosti v dejinách filmu.

Požiadavky na vedomosti a zručnosti

- Vedieť charakterizovať kinematograf, kinematografiu a film.
- Charakterizovať film ako syntézu prvkov a príklad kolektívneho umenia.
- Ovládať delenie filmu na hraný, dokumentárny a animovaný.
- Poznať filmové výrazové prostriedky ako okienko, záber, scéna, sekvencia, vzdialenosť kamery, striedanie veľkosti záberu, filmová montáž, kompozícia záberu, uhol záberu, práca s časom.
- Mať znalosti o filmovej réžii, scenári, herectve, kamere.
- Charakterizovať diváka a audiovizuálnu kultúru súčasnosti.
- Poznať najvýznamnejšie filmové festivaly.
- Mať prehľad v komplexe masovokomunikačných prostriedkov ako tlač, rozhlas, film, televízia, video.

- Poznať počiatky kinematografie a priekopníkov ako Lumiérovci, Méliés.
- Poznať osobnosti nemého filmu ako Griffith a prvé filmové hviezdy.
- Poznať osobnosti nemej grotesky - Sennett, Chaplin.
- Poznať národné kinematografie ako Švédsko, Nemecko, Sovietsky zväz...
- Poznať osobnosti zvukového filmu po roku 1929.
- Charakterizovať 40. roky vo filme z hľadiska farby a nových prvkov filmu.
- Poznať nové smery v národných kinematografiách - taliansky neorealizmus, význam režisérskych osobností ako Bergman, Fellini, Welles, Buñuel, Antonioni.
- Mať prehľad o filme v druhej polovici 20. storočia - nové filmové vlny.
- Poznať herecké osobnosti 60. rokov.
- Mať prehľad o súčasnom filme a problémoch komercializácie filmu.
- Poznať okruhy súčasného umeleckého filmu.
- Poznať vývin televízie a jej špecifické vlastnosti.

2.9 Divadlo

Obsah

Divadlo ako syntetický žáner, vývoj divadla od praveku po súčasnosť, osobnosti divadla a drámy.

Požiadavky na vedomosti a zručnosti

- Poznať synkretickú povahu pravekých druhov umenia.
- Charakterizovať „mimézis“ v prvých formách divadla.
- Charakterizovať význam masky v pravekých kultových obradoch a obradoch súčasných prírodných kmeňov.
- Mať prehľad v starovekom divadle, najmä egyptskom.
- Charakterizovať grécke divadlo ako kolísku divadelného umenia.
- Ovládať počiatok gréckeho divadla v kulte boha Dionýza.
- Charakterizovať prínos Thespisa pre divadelné predstavenie.
- Poznať grécku tragédiu a princíp Aristotelovej katarzie.
- Charakterizovať grécku komédiu.
- Poznať význam divadelných slávností v antickom Grécku.
- Charakterizovať rímske antické divadlo.
- Vedieť vysvetliť význam atellánskej frašky pre vývoj komédie.
- Poznať stredoveké divadlo a jeho názory na divadlo Ríma.
- Charakterizovať plebejské divadlo a neskoršiu svetskú stredovekú divadelnú kultúru - frašky a pastorály.
- Vedieť charakterizovať renesančné divadlo a operu.
- Charakterizovať commediu dell'arte a jej herecké typy.
- Charakterizovať alžbetínske divadlo a význam Shakespeara.
- Charakterizovať španielske renesančné divadlo.
- Opísať barokové divadlo a snahy herca Hardyho.
- Popísať zmeny divadla v 17. a 18. storočí pod vplyvom racionalizmu.
- Charakterizovať význam Moliera pre modernú komédiu.
- Charakterizovať nemecké osvietenské a preromantické divadlo a jeho osobnosti.
- Vedieť opísať zmeny divadla zásluhou Goldoniho.
- Charakterizovať divadlo v 19. storočí.
- Poznať romantické divadlo a jeho ideály.
- Poznať prínos Immermanna pre divadelnú réžiu.
- Charakterizovať význam Huga pre romantické divadlo.

- Mať prehľad o divadelných hrách európskych autorov.
- Mať prehľad o európskom realistickom a naturalistickom divadle a jeho znakoch.
- Charakterizovať divadlo v prvej polovici 20. storočia.
- Opísať vývin realizmu v divadle (Stanislavskij) a vplyv avantgárd.
- Charakterizovať antidivadlo Becketta, existencializmus Sartra, epické divadlo Brechta.
- Poznať najvýznamnejšie osobnosti v divadle druhej polovice 20. storočia.
- Spraviť prehľad vývoja slovenského divadla 19. a 20. storočia. Éra ochotníctva, medzivojnové profesionálne divadlo a SND, povojnová éra socialistického divadla, 60. roky a súčasnosť slovenského divadla.
- Mať prehľad o povahe orientálneho divadla.

2.10 Tanec a balet

Obsah

Tanec a balet ako osobitý druh umenia, prehľad vývinu a najväčšie osobnosti tanečného umenia, baletu a tanečného divadla.

Požiadavky na vedomosti a zručnosti

- Poznať tanečné prejavy praveku a súčasných prírodných národov.
- Charakterizovať rituálnu povahu starovekého tanca.
- Charakterizovať syntetickú povahu antickej hudby, tanca, divadla.
- Charakterizovať tanec ako súčasť svetského stredovekého divadla a rytierskej kultúry.
- Poznať tanečnú svetskú hudbu renesancie - madrigal.
- Charakterizovať ľudové renesančné tance, najmä valaské a zbojnícke.
- Charakterizovať vzťah opery a baletu v období baroka - Lully.
- Charakterizovať francúzsky balet za Ľudovíta XIV.
- Charakterizovať romantický balet z hľadiska námetov.
- Opísať najznámejšie romantické balety, charakterizovať špičkový „biely“ balet.
- Charakterizovať balet a tanečné divadlo v 20. storočí.

2.11 Zábavné žánre

Obsah

Zábavné žánre a populárna hudba, hudobné žánre, nástroje a technika, vizualizácia hudby v televízii a hudobných filmoch, syntetické hudobné žánre ako opereta, muzikál, rocková opera.

Požiadavky na vedomosti a zručnosti

- Vysvetliť úspech populárnej hudby z hľadiska jej hudobných prostriedkov.
- Opísať charakter technických prostriedkov v populárnej hudbe.
- Charakterizovať džez a jeho vývoj od polovice 19. storočia - neworleanský archaický džez a jeho medzinárodný charakter.
- Charakterizovať „biely“ džez, dixieland a chicagský sluh.
- Charakterizovať syntézu počiatkov džezu - tradičný džez.
- Opísať osobnosti svetového a slovenského džezu.
- Charakterizovať country, western music a folk music.
- Charakterizovať rockovú hudbu a jej druhy.
- Charakterizovať rockovú operu a muzikál.

2.12 Ľudové umenie

Obsah

Ľudové umenie a insita ako neakademické formy kultúry, funkcia ľudového umenia, kolektívne vkusové normy, druhy ľudového umenia podľa materiálu a úžitku, ľudová slovesnosť, piesne, tance, zvyky a obyčaje.

Požiadavky na vedomosti a zručnosti

- Charakterizovať jedinečnosť ľudovej kultúry.
- Charakterizovať funkciu ľudového umenia a význam regionálnych tradícií.
- Ovládať povahu kolektívnych vkusových noriem a jednotu hmotných, duchovných a sociálnych prejavov.
- Mať prehľad o ľudovom výtvarnom umení a jeho charaktere.
- Vedieť charakterizovať hrnčiarstvo, majoliku a fajansu.
- Poznať slávu modranskej keramiky a jej tvorcov.
- Poznať ľudovú architektútu podľa stavebného materiálu.
- Poznať ľudovú architektúru podľa typov domov a oblastí Slovenska.
- Poznať význam skanzenov ľudovej architektúry.
- Mať prehľad o ľudovom odevu a regiónoch ľudových krojov.
- Poznať súčasti ľudového odevu, charakter výšiviek a čipiek.
- Ľudová tvorivosť v kameni, kove, dreve, tráve a prútí, koži, skle, kraslice a ľudové pečivo.
- Ovládať základné zložky ľudovej slovesnosti ako ľudová pieseň, ústna ľudová slovesnosť, obradový folklór, zvyky a obyčaje, zvykoslovné predmety.
- Charakterizovať slovenské ľudové tance a hudobné nástroje.
- Insitné umenie vysvetliť v súvisi s ľudovým umením ako prácu neškolených umelcov ako colník Rousseau, majstri z Kovačice a pod.

Úpravy cieľových požiadaviek z estetiky pre žiakov so zdravotným znevýhodnením

Estetiku ako voliteľný maturitný predmet by si mali zvoliť žiaci, ktorí zvládnu cieľové požiadavky v plnom rozsahu.

Požiadavky smerom k úprave cieľových požiadaviek môžu byť len technického charakteru.

žiaci so sluchovým postihnutím

požiadavky založené na auditívnej skúsenosti sa upravujú alebo vypúšťajú (podľa stupňa sluchového postihnutia)

žiaci so zrakovým postihnutím

požiadavky založené na vizuálnej skúsenosti sa upravujú alebo vypúšťajú (podľa stupňa zrakového postihnutia)

žiaci s telesným postihnutím

Cieľové požiadavky z estetiky pre túto skupinu žiakov sú totožné s cieľovými požiadavkami pre intaktných žiakov.

žiaci so špecifickými poruchami učenia

Cieľové požiadavky z estetiky pre túto skupinu žiakov sú totožné s cieľovými požiadavkami pre intaktných žiakov.

žiaci s narušenou komunikačnou schopnosťou

Cieľové požiadavky z estetiky pre túto skupinu žiakov sú totožné s cieľovými požiadavkami pre intaktných žiakov.

žiaci chorí a zdravotne oslabení

Cieľové požiadavky z estetiky pre túto skupinu žiakov sú totožné s cieľovými požiadavkami pre intaktných žiakov.

žiaci s pervazívnymi vývinovými poruchami (s autizmom)

Cieľové požiadavky z estetiky pre túto skupinu žiakov sú totožné s cieľovými požiadavkami pre intaktných žiakov.